

Ονειρενόμαστε • Προσπαθούμε • Μπορούμε

ΕΛΛΗΝΙΚΑ Ε

ΘΕΜΑ: Αντιστέκομαι, Ενεργώ, Προσφέρω... για τα **ιδανικά** μου

Αγαπητά μας παιδιά,

ενώ είμαστε κλεισμένοι στο σπίτι, συνταρακτικά γεγονότα συμβαίνουν γύρω μας τα οποία δεν πρέπει να αγνοούμε, αλλά αντίθετα, να τους δώσουμε τη σημασία που τους πρέπει. Ένα από αυτά είναι η απώλεια ενός ανθρώπου-σύμβολο για την Ελλάδα, συμβόλου αντίστασης μέχρι την τελευταία στιγμή της ζωής του, του **Μανώλη Γλέζου**. Στις σελίδες που ακολουθούν θα μάθετε γι' αυτόν μέσα από τα δικά του λόγια και θα πάρετε μηνύματα που μπορούν να φωτίσουν και τον δικό σας δρόμο στο μέλλον. Ένα από αυτά είναι η ανάγκη να γίνουμε όλοι ενεργοί πολίτες, πολίτες που δεν επαναπαύονται, αλλά αγωνίζονται με την ψυχή τους γι' αυτά που θεωρούν σημαντικά, για τα **ιδανικά** τους, όπως άλλωστε έπραξαν και οι πρόγονοί μας το 1821 και το 1955.

Οδηγία: Διαβάστε τα κείμενα που ακολουθούν και κάνετε τις εργασίες που τα συνοδεύουν, ακολουθώντας τις οδηγίες. Θυμηθείτε: στο τετράδιο «Το σχολείο είναι εδώ» βάζουμε ημερομηνία, τίτλο και απαντούμε **ολοκληρωμένα!**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

Ήταν 30 Μαΐου του 1941...

Ο Μανώλης Γλέζος και ο Λάκης Σάντας ήταν δύο νεαροί φοιτητές, που δάκρυζαν, όπως και χιλιάδες Αθηναίοι, βλέποντας τη γερμανική σημαία με τη σβάστικα, να κυματίζει στην Ακρόπολη. Έπρεπε με κάθε τρόπο να κατέβει! Το παράτολμο σχέδιο γεννήθηκε στο μυαλό τους ένα ανοιξιάτικο σούρουπο στο Ζάππειο, καθώς αντίκριζαν την Ακρόπολη και στρώθηκαν στη δουλειά για να το υλοποιήσουν. Πήγαν στην Εθνική Βιβλιοθήκη και διάβασαν ό,τι σχετικό με τον Ιερό Βράχο. Στη Μεγάλη Εγκυκλοπαίδεια ανακάλυψαν όλες τις σπηλιές και τις τρύπες της Ακρόπολης. Γρήγορα, αντιλήφθηκαν ότι η μόνη διαδρομή που έπρεπε να ακολουθήσουν για να μην γίνουν αντιληπτοί από τους Γερμανούς φρουρούς, ήταν μέσω του Πανδρόσειου Άντρου(=υπόγειο σπήλαιο κάτω από την Ακρόπολη).

Το πρωί της 30ης Μαΐου 1941, ο Γλέζος και ο Σάντας πληροφορήθηκαν από το ραδιόφωνο ότι και η Κρήτη είχε κατακτηθεί από τους Γερμανούς. Οι Γερμανοί με προκηρύξεις κόμπαζαν για το κατόρθωμά τους. Οι δύο νέοι αποφάσισαν να δράσουν το ίδιο βράδυ. Όπλα δεν είχαν, παρά μόνο ένα φαναράκι κι ένα μαχαίρι. Η ώρα είχε φθάσει 9:30 το βράδυ.

Χωρίς να υπολογίζουν τον κίνδυνο πήδηξαν τα σύρματα, σύρθηκαν ως τη σπηλιά του Πανδρόσειου Άντρου και άρχισαν να σκαρφαλώνουν από τις σκαλωσιές, που είχαν φτιάξει οι αρχαιολόγοι για τις ανασκαφές. Φθάνοντας σε απόσταση ολίγων μέτρων από τον ιστό της σημαίας δεν αντιλήφθηκαν κανένα φρουρό και με γρήγορες κινήσεις κατέβασαν από τον ιστό το μισητό σύμβολο του ναζισμού. Ήταν μία τεράστια σημαία, διαστάσεων 4x2μ. Είχαν φθάσει πια μεσάνυχτα. Οι δύο «κομάντος» δίπλωσαν και πήραν μαζί τους τη σημαία και ακολουθώντας το ίδιο δρομολόγιο απομακρύνθηκαν από την Ακρόπολη, χωρίς και πάλι να γίνουν αντιληπτοί από τους Γερμανούς. Με έκπληξη η γερμανική φρουρά αντιλήφθηκε νωρίς το πρωί ότι η σβάστικα έλειπε από τον ιστό. Οι γερμανικές αρχές πανικόβλητες διέταξαν ανακρίσεις. Μόλις στις 11 το

πρωί ανάρτησαν μια νέα σημαία στον κενό ιστό. Η υποστολή της σβάστικας από την Ακρόπολη αποτέλεσε ουσιαστικά την πρώτη αντιστασιακή πράξη στην κατεχόμενη Αθήνα, μία ενέργεια με συμβολικό χαρακτήρα, αλλά τεράστια απήχηση στο ηθικό των δοκιμαζόμενων Ελλήνων. (Πηγή: <https://www.sansimera.gr/articles/146>)

Εργασίες:

1. Βρίσκω τον τόπο, τον χρόνο και τα πρόσωπα της πιο πάνω ιστορίας.
2. Ποιο ήταν το παράτολμο σχέδιο των δύο νεαρών φοιτητών και πώς το σκέφτηκαν;
3. Να αποδώσεις με διαφορετικό τρόπο τις πιο κάτω προτάσεις χωρίς να αλλάξει το νόημά τους, αλλάζοντας τις υπογραμμισμένες λέξεις/ φράσεις:
  - A. Το παράτολμο σχέδιο γεννήθηκε στο μυαλό τους ένα ανοιξιιάτικο σούρουπο στο Ζάππειο.
  - B. Χωρίς να υπολογίζουν τον κίνδυνο, πήδηξαν τα σύρματα.
  - Γ. Οι Γερμανοί με προκληρύξεις κόμπαζαν για το κατόρθωμά τους.
4. Να βρεις τα συνώνυμα (=λέξεις με την ίδια σημασία) των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου.
5. Ποιον άλλο τίτλο θα έδινες στην ιστορία;
6. **Άσκηση ορθογραφίας:** Να αντιγράψεις το κείμενο στο τετράδιό σου και να συμπληρώσεις ό,τι λείπει.

«Αγαπητ_ φίλ_, στ_ς παραμονές τ_ν εκτελέσε_ν, στ_ς παραμονές από κάθε μάχη, μαζευόμαστ_ και κουβεντιάζαμ_ και λέγαμ_: εάν εσύ ζήσ_ς, μη με ξεχάσ_ς. Εάν εσένα δεν σε βρ_ το βόλ_, όταν συναντάς τους ανθρ_πους στον δρόμο, θα λες καλ_μέρα κι από έμενα. Κι όταν πίν_ς κρασ_, θα πίν_ς και για μένα. Κι όταν ακούς τον παφλασμό των κυμάτ_ν θα τον ακούς και για μένα. Κι όταν ακούς τον άνεμο να π__ρνάει μέσα από τα φύλλα, κι ακούς το θρό_σμα του ανέμου, θα το ακούς και για μένα. Κι όταν χορεύ__ς, θα χορεύ__ς και για μένα. Μπορώ να ξεχάσω αυτόν τον κόσμο; Είναι δυνατόν;..»

(Μ. Γλέζος, Από την παρουσίαση βιβλίου του στην Ελληνική Βουλή, Ιούνιος 2017)

Η μαρτυρία των δύο φίλων καταγράφηκε από τον δημοσιογράφο Φρέντυ Γερμανό σε εκπομπή του, το 1983. Μπορείς να παρακολουθήσεις το απόσπασμα της εκπομπής, πατώντας πάνω στη φωτογραφία.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2

Η καλύτερη ανάμνηση της ζωής του...

Διάβασε και θα καταλάβεις!

«Η πιο έντονη ανάμνηση της ζωής μου, είναι η μάνα μου. Με ρωτάνε διαρκώς για τη σημαία. Εγώ όμως, ακόμα κι από την ιστορία της σημαίας, θυμάμαι τη μάνα μου. Όταν γυρίζαμε εκείνη την ημέρα στα σπίτια μας, η ώρα ήταν περασμένη, μετά τα μεσάνυχτα. Πάω στο σπίτι και βλέπω τη μάνα μου ένα κουβάρι στα σκαλοπάτια απ' έξω. Με περίμενε.

Την πλησιάζω και της λέω: "Μάνα!"

Σηκώνεται απότομα, με πιάνει από τον λαιμό, με πάει στην κουζίνα για να μην ακούσουν οι άλλοι και ξυπνήσουν και μου λέει: "Πού ήσουν;". Τότε εγώ ανοίγω το σακάκι και της δείχνω το κομμάτι της σβάστικας που είχαμε κόψει. Με αγκαλιάζει, με φιλάει και μου λέει: "Πήγαινε κοιμήσου".

Την άλλη μέρα το πρωί, ακούω τον εξής διάλογο.

Ο πατριός μου τη ρωτάει: "Πού ήταν χθες το βράδυ ο μεγάλος σου γιος;". Του απαντάει: "Ανέβα στην ταραύσα και κοίταξε στην Ακρόπολη". Ποτέ μου δεν τη ρώτησα πώς το κατάλαβε. Θα το θεωρούσα προσβολή στη νοημοσύνη της. Αλλά για μένα αυτό ήταν το πιο συγκινητικό συμβάν στην ιστορία μου. **Η μάνα μου**».

Δημιουργικές Δραστηριότητες

(Επιλογή δύο (2) εργασιών):

1. Ζωγράφισε κάτι που σου έκανε εντύπωση από τη συγκλονιστική αφήγηση που μόλις διάβασες.

2. Είσαι δημοσιογράφος και παίρνεις συνέντευξη από τον Γλέζο σχετικά με όσα αναφέρει στο πιο πάνω απόσπασμα από την ομιλία του. Γράψε τη συνέντευξη. Μην ξεχνάς να αλλάζεις γραμμή όποτε αλλάζει το πρόσωπο που μιλά και να βάζεις σημεία στίξης.

3. Κοίταξε στην εικόνα πιο πάνω, τι ζωγράφισε ο Πικάσο, εμπνευσμένος από τη δράση του Μανώλη Γλέζου. Περιέγραψε σε μια παράγραφο τι βλέπεις στον πίνακα του Πικάσο.

4. Ξυπνάς στην Αθήνα στις 31 Μαΐου του 1941. Κοιτάζοντας προς την Ακρόπολη αντιλαμβάνεσαι τι έχει συμβεί. Γράψε τη σελίδα του ημερολογίου σου εκείνης της μέρας ή έναν διάλογο με κάποιον πρόσωπο της οικογένειάς σου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3

Δεκαπέντε χρόνια μετά από την θαρραλέα πράξη των δύο νεαρών στην Ακρόπολη, κάποιοι άλλοι νέοι, εδώ στο νησί μας, έδρασαν με παρόμοιο σθένος και τόλμη για να υπερασπιστούν τα δικά τους ιδανικά και πιστεύω! Το πιο κάτω κείμενο θα σας βοηθήσει να καταλάβετε σε ποιους αναφερόμαστε.

7 Φεβρουαρίου 1956: Ο πρώτος νεκρός μαθητής του αγώνα της ΕΟΚΑ

Ο Πετράκης Γιάλλουρος ήταν ένας πολύ σοβαρός και ευγενικός νέος. Ήταν άριστος μαθητής και ο σηματοφόρος στις εκδηλώσεις του σχολείου. Αγαπούσε πολύ την Ελλάδα. Καημός του και πόθος, όνειρο και τραγούδι του, η απελευθέρωση της Κύπρου και η ένωση με την Ελλάδα. «Να αγωνιζόμαστε πρέπει, μάνα, να αγωνιζόμαστε για την Κύπρο μας», έλεγε πάντα στη μητέρα του.

Τον Απρίλη του 1955 είχε στείλει ένα γράμμα στον πατέρα του που έγραφε: «Δεν συμφωνώ αγαπητέ μου πατέρα στο ότι ένας άνθρωπος πρέπει πρώτα να κοιτάξει για τον εαυτό του και ύστερα για την πατρίδα του. Τότε αυτός, καταντά άκρως εγωιστής και μπορώ να πω αναισθητός. Διότι όταν δεν κυριαρχεί μέσα του το αίσθημα της φιλοπατρίας, το ευγενέστερο των αισθημάτων, δεν είναι δυνατό να κυριαρχεί κανένα άλλο ευγενές αίσθημα... Εξάλλου, αγαπητέ μου πατέρα, η ορμή του ανθρώπου προς την ύλη, δηλαδή τον πλούτο και την καλοπέραση και η ικανοποίηση τούτη, δεν προσφέρει την πραγματική ευτυχία του ανθρώπου. Την απόλυτη ευτυχία προσφέρει στους ανθρώπους και ιδίως όταν είναι Έλληνες, η ορμή προς τα ανώτερα ιδανικά, την αγάπη προς την Πατρίδα και τον πόθο ακόμη και να θυσιαστεί για την ελευθερία της που είναι και δική του ατομική ελευθερία και αξιοπρέπεια».

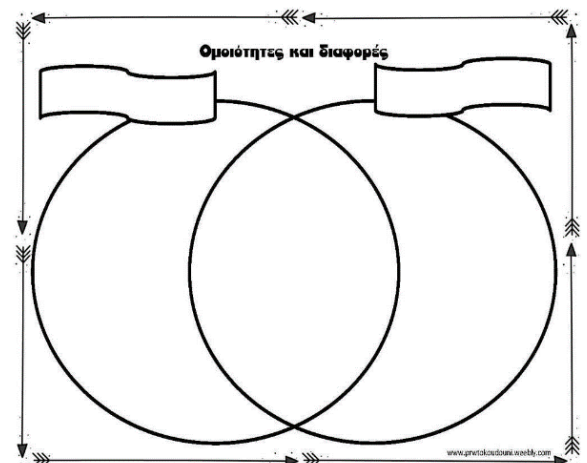
Ο Πετράκης ήταν ο υπεύθυνος των μαθητικών ομάδων του Ελληνικού Γυμνασίου Αμμοχώστου. Καθήκοντά του ήταν η οργάνωση των μαθητών του σχολείου του, η γραφή και διδασκαλία τραγουδιών αγωνιστικού περιεχομένου, η διανομή φυλλαδίων, η απόκρυψη και διακίνηση οπλισμού, η μεταφορά της αλληλογραφίας και η οργάνωση μαχητικών μαθητικών διαδηλώσεων. Για τις δραστηριότητές του αυτές, είχε επισημανθεί από τους κατακτητές, οι οποίοι και τον κυνηγούσαν.

Στις 7 Φεβρουαρίου 1956, μεγάλη δύναμη μαθητών του Γυμνασίου και του Εμπορικού Λυκείου Αμμοχώστου, συγκεντρώθηκαν στην οδό Ερμού και οργάνωσαν διαδήλωση. Κατά την διάρκειά της, κατέβασαν την αγγλική σημαία από το σχολείο, έστησαν οδοφράγματα και λιθοβολούσαν τους Άγγλους στρατιώτες. Εκείνοι, απάντησαν με χρήση πυρών. «Ο πετροπόλεμος ξεκίνησε και οι στρατιώτες απάντησαν με αληθινά πυρά. Παιδιά ήμασταν όλα του σχολείου...», αναφέρει σε παλαιότερη συνέντευξη ένας διαδηλωτής.

Κατά την αποχώρηση, Άγγλος στρατιώτης σημάδεψε και πυροβόλησε τον Πετράκη Γιάλλουρο στο μέρος της καρδιάς. Το νεαρό παλικάρι, προχώρησε δέκα βήματα περίπου και έπεσε... Ήταν μόλις 18 ετών και ήταν ο πρώτος μαθητής που έπεσε νεκρός στον αγώνα της ΕΟΚΑ... (ΠΗΓΗ: mixani του χρόνου, <https://bit.ly/33ZwDEA>)

Εργασίες:

1. Τα κείμενα που διαβάσατε πιο πάνω φώτισαν τις μορφές του Μανώλη Γλέζου και του Πετράκη Γιάλλουρου. Σχεδιάστε ένα **βέννιο διάγραμμα** (όπως αυτό που φαίνεται δίπλα) στο τετράδιό σας και σημειώστε ομοιότητες και διαφορές που παρατηρήσατε ανάμεσα στον Μανώλη Γλέζο και τον Πετράκη Γιάλλουρο, αφού **μελετήσετε** προσεκτικά τα κείμενα που προηγήθηκαν.
2. Μήπως όσα διάβασες σου θύμισαν κάποιον άλλον ήρωα που γνωρίσαμε; Αν ναι, ποιον και γιατί; Γράψε την απάντησή σου στο τετράδιό σου.

Ασκήσεις Γραμματικής (να γίνουν στο τετράδιο «Το σχολείο είναι εδώ»)**1. Εντοπίζω τα κατηγορούμενα στις πιο κάτω προτάσεις και τα γράφω στο τετράδιό μου!**

Θυμάμαι: Το **κατηγορούμενο** είναι ένα επίθετο, ένα ουσιαστικό ή μια παθητική μετοχή που δηλώνει ότι το υποκείμενο έχει μια ιδιότητα, ένα χαρακτηριστικό ή βρίσκεται σε μια κατάσταση. Κατηγορούμενο παίρνουν τα **συνδετικά ρήματα** όπως: **είμαι, γίνομαι, φαίνομαι, αισθάνομαι, διορίζομαι, εκλέγομαι, εμφανίζομαι, υπηρετώ, υπάρχω, γεννιέμαι, αποτελώ, αποδεικνύομαι κλπ.**

1. Ο Πετράκης Γιάλλουρος ήταν ένας πολύ σοβαρός και ευγενικός νέος.
2. Ο Πετράκης υπήρξε υπεύθυνος των μαθητικών ομάδων του Ελληνικού Γυμνασίου Αμμοχώστου.
3. Ο νεαρός Πετράκης αισθανόταν φιλόπατρις και ήταν έτοιμος να αγωνιστεί για τα ιδανικά του.
4. Με τον θάνατό του, ο μαθητής από την Αμμόχωστο, γίνεται παράδειγμα ηρωισμού!
5. Παιδιά ήμασταν όλα, του σχολείου...

Βρήκες το ρήμα και το υποκείμενο;

2. Μεταφέρω τα ρήματα από τον Ενεστώτα στον Αόριστο.

Ο Νίκος οδηγεί το ποδήλατό του στη μέση του δρόμου. Τον χτυπά ένα αυτοκίνητο και πέφτει αναίσθητος στο πεζοδρόμιο. Ο οδηγός του αυτοκινήτου και οι περαστικοί σταματούν και τρέχουν κοντά του. Κάποιος του σηκώνει σιγά σιγά το κεφάλι και βάζει ένα μπουφάν για προσκέφαλο. Ο οδηγός ειδοποιεί αμέσως τις πρώτες βοήθειες.

3. Σχηματίζω σύνθετες λέξεις.

κατά + λόγος = ...

συν + μαθητής = ...

επί + κοινωνία = ...

συν + γράφω = ...

προ + γράμμα = ...

συν + λόγος = ...

επί + τύχη = ...

συν + φοιτητής = ...

εν + ισχύω = ...

συν + νέφος = ...

συν + ραφή = ...

συν + παίχτης = ...